

ΑΙ ΚΗΔΕΙΑΙ ΤΩΝ ΣΙΝΩΝ.

Αἱ ἐπικηδεῖαι τελεταὶ τῶν Σινῶν ἔχουσι πολλὰς ἀξιολόγους ἰδιοτροπίας, δηλωτικὰς τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τοῦ παραδόξου αὐτοῦ λαοῦ. Πλείστον χρόνον φυλάττουσι τὰ νεκρὰ σώματα ὑπὲρ τῆς γῆς· οἱ πλούσιοι ἀναβάλλουσι τὴν ταφὴν καὶ ὁλόκληρον ἐνιαυτὸν, εἰς ἔνδειξιν βαθυτέρου σεβασμοῦ πρὸς τοὺς τεθνηκότας. Κεῖται δὲ ὁ νεκρὸς ἐπὶ μεγαλοπρεποῦς κλίνης εἰς τὸν εὐρυχωρότερον θάλαμον τοῦ οἴκου, κατεσκευασμένον ὑπὸ λευκοχρῶν ὑφασμάτων, — διότι τὸ λευκὸν εἶναι τὸ πένθιμον χρῶμα τῆς Κίνας. Ἡ νεκροθήκη κοσμεῖται μὲ ζωγραφίας καὶ χρυσώματα, κατασκευάζεται δ' ἐπὶ ζωῆς τοῦ τεθνηκότος· τῶνόντι, καὶ οἱ πτωχότεροι τῶν Σινῶν δαπανῶσιν ἱκανὴν ἀργύρου ποσότητα, ὥστε ν' ἀξιώθῃσι μετὰ θάνατον εὐπολήπτου σκέπης.

Τὴν ἡμέραν τῆς ἐκφορᾶς οἱ συγγενεῖς βαδίζουσιν ἐν παρατάξει πρὸς τὸν τάφον. Τοῦ νεκροῦ προηγούνται μουσικοὶ, παίζοντες μελαγχολικοὺς σκοποὺς ἐπὶ διαφόρων ὀργάνων, καὶ τινες φέροντες γραπτὰ ἐλιγμάτα καὶ μεταξωτὰς σημαίας, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσιν ἐπιγραφαὶ δηλοῦσαι τὸν βαθμὸν καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ τεθνηκότος. Θυμιοφόροι ἀκολουθοῦσι τούτους· ἐπειτα δὲ, ὑπὸ λευκοχρῶν σκιάδα, φέρεται ἡ νεκροθήκη, κεκαλυμμένη ὑπὸ λευκῆς ὀθόνης. Ἐκατέρωθεν αὐτῆς πορεύονται ἄνθρωποι, καίοντες κομμάτια χάρτου καὶ χάρτωνος, ἅτινα ἔχουσι διαφόρους ἐπιγραφάς· εἶναι δὲ ἅλλα μὲν κυκλοειδῆ, ἅλλα δὲ φανταστικῶς ἐσχηματισμένα, καὶ, κατὰ τὴν πίστιν τῶν Σινῶν, μετεωριζόμενα μετὰ τῆς ψυχῆς, συνοδεύουσιν αὐτὴν εἰς τὴν μέλλουσαν ὑπαρξιν, εἴτε ὡς ἄρτος, εἴτε ὡς νόμισμα, εἴτε ὡς ὀτιδήποτε ἄλλο ἢ ἐπιγραφή δηλοῖ. Κατόπιν τοῦ νεκροῦ ἔπονται οἱ συγγενεῖς τοῦ τεθνηκότος, μὲ λευκὰ φορέματα, ἀκαλλώπιστα, κατεστυμμένα, καὶ ῥυπαρά· ἡ, ὁ πρεσβύτερος υἱὸς, φορῶν καννάβινον ἱμάτιον, ἔχων τὸ σῶμα κεκλιμένον, καὶ ἐπιστηριζόμενος εἰς βακτηρίαν, ἀκολουθεῖ πηλίσον τῆς νεκροθήκης· ὀπισθεν αὐτοῦ εἶναι οἱ ἀδελφοὶ του, κατὰ ζεύγη, στηριζόμενοι ἐπὶ βακτηριῶν, ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ βασταχθῶσιν. Εἰς τινὰς ἐκφορὰς, ἕκαστος πενθητῆς ἔχει φίλον ἑκατέρωθεν πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ, καὶ θεράποντα βασταχόντα ἐπάνωθεν τοῦ μέγα σκιάδιον, μὲ πλατὺ λευκὸν κράσπεδον, δι' οὗ σχεδὸν σκιαζεται ὁ πενθητῆς ἀπὸ τοῦ δημόσιον βλέμμα. Ἐὰν γυναῖκες συνοδεύωσι, φέρονται ἐν μικραῖς ἀμάξαις. Τὸ ἄκρον τῆς πομπῆς συνιστῶσιν οἱ φίλοι τοῦ τεθνηκότος. Οἱ πενθηταὶ συχνάκις ὀλοοῦνται καὶ κραυγάζουσι σφοδρότατα, πληροῦντες τὸν ἀέρα ἀπὸ τρανὰς θρηνηλογίας.

Τὰ νεκροταφεῖα κατασκευάζονται ἐν εἵδει σπηλαίων, ἔξω τῶν πόλεων. Διαιροῦνται δὲ εἰς μικρὰ κελλία, ἐξ ὧν ἕκαστον χωρεῖ μίαν νεκροθήκην, καὶ ἅμα τὰ κελλία πληρωθῶσιν, ὁ τάφος κλείεται. Ἡ νεκροθήκη ἀποτίθεται ἐν τῷ δοχείῳ αὐτῆς ἄνευ θρησκευτικῆς τιμῆς τελετῆς, σεμνοπρεπέστατα ὅμως, καὶ ἡ πομπὴ τότε ἐπιστρέφει. Εἰς

μικρὰν ἀπόστασιν ἐκ τοῦ τάφου εἶναι αἰθουσαι, ὅπου στρώνονται τράπεζαι διὰ τοὺς πενθητάς καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν. Ἄν ὁ ἀποθανὼν ἦτον ἐκ τῶν μεγιστάνων τοῦ κράτους, οἱ συγγενεῖς του δὲν ἀφίνοσι τὸν τάφον δι' ἕνα ἢ δύο μῆνας, ἀλλὰ κατοικοῦσιν εἰς δωμάτια προητοιμασμένα δι' αὐτοὺς, καὶ καθ' ἑκάστην ἀνανεοῦνσι τὸ σέβας αὐτῶν πρὸς τὸν τεθνηκότα. Ἡ μεγαλοπρέπεια τῶν κηδειῶν τούτων διαφέρει, φυσικῶ τῷ λόγῳ, κατὰ τὸν βαθμὸν τοῦ νεκροῦ. Τὴν ἐπικηδεῖον πομπὴν ἐνὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν τοῦ αὐτοκράτορος συνώδευσαν ὑπὲρ τὰς δεκαεῖς χιλιάδας ἀνθρώπων.

Οἱ ἐπίσημοι ἄνδρες θάπτονται γενικῶς εἰς ὄρη καὶ μονήρεις τόπους· ἐὰν δὲ τὸ μνήμα κτισθῇ ἐν κοιλάδι ἢ πεδιάδι, μέγας σωρὸς χώματος ἐγείρεται ἄνωθεν αὐτοῦ, καὶ σκεπάζεται μὲ λευκὸν κονίαμα. Ἐν τῷ τάφῳ οἰκοδομεῖται βωμὸς, ἐφ' οὗ τίθενται τροφαὶ, θυμιάματα, ἀναμμένα κηρία, καὶ σχήματα δούλων καὶ ζώων, ἅτινα πιστεύεται ὅτι χρησιμεύουσιν εἰς τοὺς νεκροὺς ἐν τῷ μέλλοντι κόσμῳ.

Ἐὰν ὁ νεκρὸς κατεῖχεν ἀξιολόγον τινα θέσιν, αἱ πλεον ἐνάρετοι πράξεις του γλύφονται ἐπὶ μαρμαροῦ, καὶ τίθενται κατὰ τὸ μέτωπον τοῦ μνήματος, περὶ ὃ καὶ τάσσονται σχήματα ἀξιωματικῶν, εὐνούχων, ἵππων, ἐλάφων, καμήλων, λεόντων, καὶ ἐλεφάντων. Φυτεύονται δὲ καὶ κυπάρισσοι περὶ τοῦ τάφου, αἵτινες ἐπαυξάναυσιν τὴν σοβαρότητα καὶ τὸ ζοφώδες τῆς σκηνῆς.

Ἐκτὸς τῶν μνημάτων μεταχειρίζονται καὶ ἄλλα μέσα πρὸς διαίωνα τῆς τῶν τεθνηκότων εὐκλείας. Ἐκάστη εὐπόλητος οἰκογένεια ἔχει ἀνηγεμένον ἐπὶ τοῦ ὑποστατικοῦ αὐτῆς μέγα οἰκοδόμημα, καλούμενον ἡ Αἶθουσα τῶν Προγόνων, εἰς τὸν τοῖχον τῆς ὁποίας εἶναι θετιμένους πίναξ φέρων τὰς εἰκόνας τῶν ἐπισημοτέρων προπατόρων τῆς ἡ ἀπλῶς τὰ ὀνόματα τῆς οἰκογενείας, μὲ τὰς ἡλικίας καὶ τὰ ἀξιώματά των, ἐπιγράφονται εἰς πινακίδια.

Οἱ Σῖναι ἔχουσι καὶ περιοδικὰς τελετὰς εἰς περιθάλψιν τῆς μνήμης τῶν ἀποθανόντων. Κατὰ τὸ ἔαρ, συναθροίζονται οἱ συγγενεῖς ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς οἰκογενείας, ὅπου ὁ πλουσιώτατος ἐξ αὐτῶν ἐτοιμάζει συμπόσιον· ἀλλὰ κἀνὲν ἀπὸ τὰ βρώματα δὲν ἐγγίξεται πρὶν γένῃ προσφορά μετὰ τῆς ἀνηκούσης σεμνοπρεπείας. Αἱ πτωχότεραι κλάσεις, αἵτινες δὲν ἔχουν αἰθουσαν ἐν ἣ νὰ τιμῶσι τοὺς προπάτοράς των, θέτουσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὸ μᾶλλον συχναζόμενον τοῦ οἴκου μέρος.

Οἱ Σῖναι φρονοῦσι πρὸς τούτοις, ὅτι εἶναι χρεὸς αὐτῶν ἀπαραίτητον νὰ ἐπισκέπτωνται τοὺς τάφους τῶν προγόνων τῶν ἅπαξ ἢ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ, καθ' ἃς περιστάσεις βοτανίζουσι τὰ περὶ τὸν τάφον, καὶ θέτουσιν οἶνον καὶ τροφὰς ἐπὶ τοῦ μνήματος, ἢ ἀνακαινίζουσι μὲ ποικιλοχρόους βαφὰς τοὺς χαρακτῆρας τῶν ἐπιταφίων.

Οὐδεὶς νεκρὸς συγγωρεῖται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς πύλας τοῦ Πεκίνου χωρὶς αὐτοκρατορικῆς διαταγῆς, ἐπεὶ δὲ λέγεται ὅτι ἀνάρτης εἰσῆλθεν ἐν νεκροθήκῃ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κιενλῦγγου. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Καντώνα, καὶ

εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς αὐτοκρατορίας, νεκρὸς δὲν συγχωρεῖται νὰ ἐμβῇ ἀπὸ τὴν νότιον πύλην, ἐπειδὴ ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας ἀναβαίνει εἰς τὸν θρόνον του μὲ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστραμμένον πρὸς νότον.

Η ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΑΠΟΛΙΤΑΙ.

Συνέχεια καὶ τέλος. Ἰδε σελ. 97-98.

ὍΠΩΣ καὶ ἂν ἐπαινῶσιν τινα τῶν ἐν Νεαπόλει οἱ περὶ αὐτῆς συγγράψαντες, ὅλοι συμφώνως τάττουσιν αὐτὴν ἐσχάτην εἰς τὸν κατάλογον τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ὡς πρὸς τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν. Καὶ αὐτὸς ὁ Δόκτωρ Μέυερ δυσχερῶς ὁμολογεῖ, ὅτι οἱ Νεαπολίται εἶναι οἱ ἀμαθέστατοι ὅλων τῶν Ἰταλῶν. Διὰ τὰς κατωτέρας κλάσεις δὲν ὑπάρχει κανὲν μέσον ἐκπαιδεύσεως· καὶ ὁ κληρὸς, μὴ δυνάμενοι νὰ κρίνωσιν ἐκ προσωπικῆς πείρας περὶ τῆς ἀξίας τῶν γραμμάτων, παρρησίᾳ κηρύττουσιν ὅτι ἡ διανοητικὴ καλλιέργεια εἶναι βλαβερὰ εἰς τοὺς πένητας. Ἀλλὰ καὶ οἱ εὐκατάστατοι ὀλίγον διαφέρουσι κατὰ τοῦτο. Ἡ ἀνατροφή των περιορίζεται κατὰ μέγα μέρος εἰς θρησκευτικὰ γυμνάσματα, εἰς τὴν ἀπόκτησιν τερπνῶν τινων προτερημάτων, οἷον μουσικῆς καὶ στιχουργίας, καὶ εἰς ἐξωτερικὴν τινα χρηστοθήειαν ἢ τὸν λεγόμενον ἐξευγενισμόν. Ἐνὸς δὲ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ σχολεῖα, δημόσια τε καὶ ἰδιαιτέρα, εἶναι ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἐπιτροπῆς, συγκειμένης σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐκ Νεαπολιτῶν ἱερέων, μόλις δύναται τις νὰ ἐλπίσῃ βελτίωσιν τοῦ συστήματος.

Πιθανὸν ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὴν Νεάπολιν ἀπὸ 90 ἕως 100 χιλιάδες παίδων καὶ κορῶν μεταξὺ τοῦ πέμπτου καὶ δεκάτου ὀγδόου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Ἐκ τούτων τέσσαρες ἢ πέντε χιλιάδες μόνον λαμβάνουσιν εἰδὸς τι διδασκαλίας. Εἰς τὰς ἐπαρχίας ὁ ἀριθμὸς εἶναι κατ' ἀναλογίαν ἔτι μικρότερος. Δισχιλίας κόραι, λογαριάζει ὁ Γαλιάντιος, φοιτῶσιν εἰς σχολεῖα· ἀλλ' ἐκ τῶν δισχιλίων τούτων ὀλιγώτεροι τοῦ πεμπτημορίου μαθαίνουν καὶ τὸ ἀναγινώσκειν καὶ, τὸ χειρότερον, πολλάκις καὶ αὐταὶ αἱ διδασκάλισσαι εἶναι ἀνίκανοι νὰ μεταδώσωσι τὸν στοιχειώδη τοῦτον κλάδον τῆς μαθήσεως. Τὰ κοράσια, τῶν ὄντι, στέλλονται εἰς τὸ σχολεῖον μόνον διὰ νὰ ἐκβαίνωσιν ἀπὸ τὸ μέσον, καὶ ἂν διδαχθῶσι τὸ πλέκειν καὶ τὸ ράπτειν, οἱ γονεῖς ὡς ἐπιτοπλείστον ὑπερευχαριστοῦνται.

Εἰς ὅλον τὸ βασιλεῖον τῆς Νεαπόλεως δὲν ὑπάρχει παρὰ μία μόνον σχολή, ἥτις ἐπαγγέλλεται καὶ ὅτι προετοιμάζει νέους διὰ τὸ πανεπιστήμιον· καὶ ἡ σχολὴ αὕτη, τὸ Βασιλικὸν Λύκειον τοῦ Σωτῆρος, περιέχει ὡς 150 μαθητάς. Ἀλλὰ τ' ἀπαιτούμενα παρὰ Νεαπολίτου μαθητοῦ εἶναι μετριώτατα. Τὰ

Ἑλληνικὰ παραδίδονται μόνον κατ' ὄνομα, καὶ δὲν κρίνονται ἀναγκαῖα οὔτε εἰς τοὺς ἱερεῖς. Εἰς τὰ Λατινικὰ οἱ μαθηταὶ ἀποκτῶσι μεγάλην εὐροίαν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐμπορεῖ νὰ φανῇ θαυμαστόν, ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν συγγένειαν τῶν δύο διαλέκτων. Τὰ μαθηματικὰ διδάσκονται προσέτι εἰς τὸ Λύκειον μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας. Ἡ ἱστορία εἶναι εἰς ἐλλεινὴν θέσιν, ἀναγκαζομένη νὰ ὑπηρετῇ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν θεολογίαν. Τὰ ἐν Νεαπόλει γυμνάσια ὑπόκεινται ὡς ἐπιτοπλείστον εἰς μοναστήρια, καὶ ἐπιστατοῦνται ὑπὸ μοναχῶν. Τὸ γυμνάσιον τοῦ Ἀγ. Σεβαστιανοῦ, διευθυνόμενον ὑπὸ τῶν Ἰησουϊτῶν, φημίζεται ὡς τὸ καλλήτερον. Περιέχει δὲ συνήθως 500 σπουδαστάς, καὶ ἔχει φήμην διὰ τὰ μαθηματικὰ ἀνωτέραν καὶ τῆς τοῦ Λυκείου. Τὰ Λύκεια καὶ Γυμνάσια τῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων σπανίως ὑπάρχουσιν ἐκτὸς εἰς τὴν Ἐπετηρίδα τοῦ κράτους· ἂν ἐρωτησῇ τις περὶ αὐτῶν, τὰ εὐρίσκει σχεδὸν πάντοτε στοιχειώδη μόνον σχολεῖα.

Τὸ πανεπιστήμιον τῆς Νεαπόλεως ἐθεμελιώθη ὑπὸ Φριδερίκου τοῦ Β' ἐν ἔτει 1224· ἀλλὰ κατὰ τινα παράδοσιν, διακωινισθεῖσαν δι' ἐπιγραφῆς, τὸ κατὰστήμα ἐλάβεν ἀρχὴν εἰς ἐποχὴν χρόνου πολὺ μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένην· λέγουσιν ὅτι καὶ ὁ Ὀμηρικὸς Ὀδυσσεὺς ἐσπούδασεν αὐτόθι! Εἰς τὸ πανεπιστήμιον τοῦτο εἶναι προσηρτημένοι πεντήκοντα δύο καθηγηταί· ἐξ τῆς θεολογίας, δεκατέσσαρες τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, δεκαεξὶ τῆς ἱατρικῆς, ὀκτὼ τῆς νομικῆς, καὶ ὀκτὼ τῆς φιλοσοφίας καὶ φιλολογίας. Τὸ ὀλιγᾶριθμον τῶν τῆς θεολογίας καθηγητῶν προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ πλείστοι νέοι οἱ εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ προσδιωρισμένοι ἐκπαιδεύονται εἰς τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν φροντιστήριον. Εἰς ἀμρότερα ὅμως τὰ κατὰστήματα ἡ θεολογία διδάσκεται ἀθλίως. Οἱ διδάσκαλοι παρατυλάσσονται ἀγρύπνως, ὑποχρεοῦνται νὰ περιορίζωσι τὰς διδασκαλίας των εἰς αὐστηροτάτην γραμμὴν ὀρθοδοξίας, καὶ δὲν ἐπιτρέπονται νὰ ποικίλλωσι τὰς παραδόσεις των εἰμὴ διὰ τινος τυχεροῦ σκώμματος κατὰ τῶν αἵρετικῶν, ἢ διὰ τινος ἀστεφῆς διηγήσεως τῶν ἀνυπάρχων δογμάτων, ὅσα αἱ γόνιμοι φαντασίαι των ἀποδίδουν εἰς τοὺς βαρβάρους Διαμαρτυρομένους τῆς ἄρχου. Αἱ μαθηματικαὶ καὶ φυσικαὶ ἐπιστήμαι διδάσκονται ἀρκετὰ καλὰ. Τὸ αὐτὸ ἀληθεύει περὶ τῆς ἱατρικῆς· τὰ διάφορα δὲ νοσοκομεῖα καὶ ἐλεημονητικὰ κατὰστήματα συγκροτοῦσιν ἄριστα σχολεῖα διὰ τοὺς φοιτητάς. Ἐπικρατεῖ ὅμως δεινὴ τις κατάχρησις· ὅτι δηλ. δίδονται ἱατρικὰ διπλώματα εἰς ἀμαθεῖς μοναχοὺς, οἵτινες ἐξετάζονται μὲν, ἀλλὰ μετὰ πολὺ ὀλιγώτερας αὐστηρότητος παρ' οἱ λαϊκοὶ μαθηταί. Ἡ ἱστορία, ἡ φιλολογία, καὶ ἡ